

О. М. Ткачук

**СІМЕЙНИЙ КОДЕКС
УКРАЇНИ:
ПОСТАТЕЙНИЙ ПОКАЖЧИК
ПРАВОВИХ ПОЗИЦІЙ
ВЕРХОВНОГО СУДУ – ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
ТА КАСАЦІЙНОГО ЦИВІЛЬНОГО СУДУ
(ПРАКТИКА 2020 РОКУ)**

Харків
«Право»
2021

УДК 347.61(094.4)(477)
Т48

Ткачук О. М.

Т48 Сімейний кодекс України: постатейний показчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного цивільного суду (практика 2020 року) / О. М. Ткачук. – Харків : Право, 2021. – 204 с.

ISBN 978-966-998-152-3

Збірник містить у собі систематизацію судової практики Верховного Суду за 2020 рік, яка впорядкована за статтями Сімейного кодексу України.

Особливістю даного видання є використання QR-кодів, за допомогою яких читач із смартфона без проблем може перейти до повного тексту правової позиції, яка його цікавить, що знаходиться на сайті Єдиного державного реєстру судових рішень.

Збірник призначений для практичного використання суддями, адвокатами, практикуючими юристами, а також усіма тими, хто цікавиться та стикається з проблемними питаннями застосування сімейного права в Україні.

УДК 347.61(094.4)(477)

ISBN 978-966-998-152-3

© Ткачук О. М., 2021

© Оформлення. Видавництво «Право», 2021

ЗМІСТ

Стаття 19	4
Стаття 40	7
Стаття 60	10
Стаття 62	21
Стаття 65	31
Стаття 71	42
Стаття 72	44
Стаття 74	46
Стаття 99	50
Стаття 103	54
Стаття 111	56
Стаття 130	60
Стаття 135	63
Стаття 136	66
Стаття 148	76
Стаття 159	77
Стаття 161	94
Стаття 162	110
Стаття 164	115
Стаття 169	133
Стаття 170	136
Стаття 184	157
Стаття 185	160
Стаття 192	162
Стаття 196	175
Стаття 199	184
Стаття 202	187
Стаття 238	193
Стаття 267	202

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
Ст. 19 СКУ	Відповідно до частини першої статті 160 СК України місце проживання дитини, яка не досягла десяти років, визначається за згодою батьків. Статтею 161 СК України передбачено, що якщо мати та батько, які проживають окремо, не дійшли згоди щодо того, з ким із них буде проживати малолітня дитина, спір між ними може вирішуватися органом опіки та піклування або судом. Під час вирішення спору щодо місяця проживання малолітньої дитини беруться до уваги ставлення батьків до виховання своїх батьківських обов'язків, особиста прихильність дитини до кожного з них, вік дитини, стан її здоров'я та інші обставини, що мають істотне значення. Орган опіки та піклування або суд не можуть передати дитину для проживання з тим із батьків, хто не має самостійного доходу, зловживає алкогольними напоями або наркотичними засобами, своєю аморальною поведінкою може зашкодити розвитку дитини. Відповідно до частини першої статті 56 ЦК України, пункту 3 Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року № 866, органами опіки та піклування є районні, районні у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчі органи міських, районних у містах, сільських, селищних рад, у тому числі об'єднаних територіальних громад, які відповідно до законодавства провадять діяльність з надання статусу дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, встановлення опіки та піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, із захисту особистих, майнових та житлових прав дітей. Відповідно до частини четвертої, п'ятої та шостої статті 19 СК України при розгляді судом спорів щодо участі одного з батьків у вихованні дитини, місця проживання дитини, позбавлення та поновлення батьківських, побачення з дитиною матері, батька, які позбавлені батьківських прав, відібрання дитини від особи, яка тримає її у себе не на підставі закону або рішення суду, управління батьками майном дитини, скасування усиновлення та визнання його недійсним обов'язковою є участь органу опіки та піклування.	№ 61-10004св19 від 02.03.2020 Касаційний цивільний суд

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	Орган опіки та піклування подає суду письмовий висновок щодо розв'язання спору на підставі відомостей, одержаних у результаті обстеження умов проживання дитини, батьків, інших осіб, які бажають проживати з дитиною, брати участь у її вихованні, а також на підставі інших документів, які стосуються справи. Суд може не погодитися з висновком органу опіки та піклування, якщо він є недостатньо обґрунтованим, суперечить інтересам дитини. Механізм провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини визначає Порядок проведення органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року №866 (далі – Порядок). Так, відповідно до пункту 72 Порядку для розв'язання спору, що виник між батьками, щодо визначення місця проживання дитини, один з батьків подає службу у справах дітей за місцем проживання дитини заяву, копію паспорта, довідку з місця реєстрації (проживання), копію свідоцтва про укладення або розірвання шлюбу (у разі наявності), копію свідоцтва про народження дитини, довідку з місця навчання, виховання дитини, довідку про сплату аліментів (у разі наявності). Під час розв'язання спорів між батьками щодо визначення місця проживання дитини служба у справах дітей має захищати інтереси дитини з урахуванням рівних прав та обов'язків матері та батька щодо дитини. Працівник служби у справах дітей проводить бесіду з батьками та відвідує їх за місцем проживання, про що складає акт обстеження житлово-побутових умов за формою згідно з додатком 9. Під час вирішення питання щодо визначення місця проживання дитини береться до уваги ставлення батьків до виконання батьківських обов'язків, особиста прихильність дитини до кожного з них, стан здоров'я дитини та інші обставини, що мають істотне значення. Місце проживання дитини не може бути визначене з тим із батьків, який не має самостійного доходу, зловживає спиртними напоями або вживає наркотичні засоби, своєю поведінкою може зашкодити здоров'ю та розвитку дитини. Якщо встановлено, що жоден з батьків не може створити дитині належних умов для виховання та розвитку,	

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	служба у справах дітей подає клопотання голові районної, районної у м.м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті ради про позбавлення таких батьків батьківських прав або відібрання дитини без позбавлення батьківських прав. Після обстеження житлово-побутових умов, проведення бесіди з батьками та дитиною служба у справах дітей складає висновок про визначення місця проживання дитини і подає його органу опіки та піклування для прийняття відповідного рішення. Установлено, що ОСОБА_4 подала до Служби у справах дітей Деснянської районної у м. Києві державної адміністрації необхідні для складання висновку документи: копію паспорта, довідку форми №3 від 15 січня 2016 року, довідку про доходи, характеристику з останнього місця роботи, акт обстеження житлово-побутових умов від 14 січня 2016 року, договір користування житловим приміщенням від 01 червня 2015 року, а також висновки Т.в.о. начальника Деснянського районного управління Головного управління МВС України у м. Києві від 11 вересня 2015 року та начальника Кагарлицького районного відділу Головного управління МВС України в Київській області від 15 травня 2015 року. На підставі встановлених обставин, суд першої інстанції, з висновком якого погодився й апеляційний суд, дійшов обґрунтованого висновку про те, що позивачем не надано належних та допустимих доказів на підтвердження обставин, на які він посилається як на підставу своїх вимог, зокрема, що Службою у справах дітей при складанні висновку від 06 червня 2016 року не було дотримано вимог пункту 72 Порядку проведення органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року №866. Здійснюючи правосуддя, суд захищає права, свободи та інтереси фізичних осіб, права та інтереси юридичних осіб, державні та суспільні інтереси у спосіб, визначений законом або договором (частина перша статті 5 ЦПК України). Частиною другою статті 16 ЦК України встановлені способи захисту цивільних прав та інтересів.	

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
Ст. 40 СКУ	Застосування конкретного способу захисту цивільного права залежить, як від змісту суб'єктивного права, за захистом якого звернулася особа, так і від характеру його порушення. Матеріали справи свідчать про те, що оскаржуваний висновок Служби у справах дітей Деснянської районної в м. Києві державної адміністрації від 06 червня 2016 року є доводом, який подається для прийняття відповідного рішення, тобто він є доказом у цивільній справі, який підлягає оцінці в сукупності з іншими доказами та не може бути самостійним способом захисту. Апеляційним судом установлено, що законність висновку Служби у справах дітей Деснянської районної в м. Києві державної адміністрації від 06 червня 2016 року була предметом перевірки при розгляді Апеляційним судом м. Києва справи за апеляційною скаргою ОСОБА_1 на рішення Деснянського районного суду м. Києва від 14 червня 2016 року у справі за позовом ОСОБА_4 до ОСОБА_1 про визначення місця проживання дитини та за зустрічним позовом ОСОБА_1 до ОСОБА_4 про визначення місця проживання дитини. Отже, оскаржувані дії Служби у справах дітей Деснянської районної у м. Києві державної адміністрації безпосередньо не породжують певні правові наслідки для суб'єктів відповідних правовідносин і не мають обов'язкового характеру, що є підставою для відмови в позові. Така правова позиція викладена в постанові Великої Палати Верховного Суду від 13 червня 2018 року у справі № 500/6325/17 (провадження № 11-548ап18) та постановою Верховного Суду від 15 травня 2019 року у справі № 640/12186/17-ц та від 05 вересня 2019 року у справі № 158/427/18. Посилання заявника на правові позиції, викладені Верховним Судом у справі № 756/2109/16-ц від 04 квітня 2018 року та у справі № 343/1500/15-ц від 30 травня 2018 року є безпідставним, оскільки судові рішення у цих справах ухвалені за результатами розгляду позовних вимог про визначення місця проживання дитини з батьком, проте ОСОБА_1 такі позовні вимоги у даній справі заявлені не були.	№ 61- 20135св19 від 27.01.2020 Касаційний цивільний суд

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	Судами встановлено, що 24 лютого 2017 року між ОСОБА_3 та ОСОБА_2 був укладений шлюб, який зареєстрований Покровським районним відділом державної реєстрації актів цивільного стану Головного територіального управління юстиції у Дніпропетровській області, актовий запис №22. Відмовляючи у задоволенні позову, суди попередніх інстанцій виходили з безпідставності та недоведеності позовних вимог. Суд першої інстанції на підставі досліджених у справі доказів, зокрема зазначив, що враховуючи характер взаємовідносин сторін, які як встановлено в судовому засіданні з 2007 року проживали разом до шлюбу, намір створення сім'ї та набуття прав та обов'язків подружжя, добровільність реєстрації сторонами шлюбу, піклування одне про одного, проживання у злагоді, твердження про фіктивність укладеного шлюбу є безпідставними. З таким висновком судів погоджується Верховний Суд. Відповідно до частини першої статті 21 Сімейного кодексу України (далі – СК України) шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка, зареєстрований у органі державної реєстрації актів цивільного стану. Згідно з частиною першою статті 24 СК України шлюб ґрунтується на вільній згоді жінки та чоловіка. Примушування жінки та чоловіка до шлюбу не допускається. За статтею 36 СК України шлюб є підставою для виникнення прав та обов'язків подружжя. Шлюб не може бути підставою для надання особі пільг чи переваг, а також для обмеження її прав та свобод, які встановлені Конституцією і законами України. Відповідно до статті 38 СК України підставою недійсності шлюбу є порушення вимог, встановлених статтями 22, 24–26 цього Кодексу. За рішенням суду шлюб обов'язково визнається недійсним, якщо він був зареєстрований без вільної згоди жінки або чоловіка, а також у разі його фіктивності (частина перша статті 40 СК України). Відповідно до частини другої статті 40 СК України шлюб визнається недійсним за рішенням суду у разі його фіктивності. Шлюб є фіктивним, якщо його укладено жінкою	

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	та чоловіком або одним із них без наміру створення сім'ї та набуття прав та обов'язків подружжя. В обґрунтування позовних вимог ОСОБА_1 посилався на те, що укладений шлюб між ОСОБА_3 з відповідачем є фіктивним відповідно до частини другої статті 40 СК України, оскільки він був зареєстрований між сторонами без наміру створення сім'ї та набуття прав і обов'язків подружжя. Як роз'яснив Пленум Верховного Суду України від 21 грудня 2007 року у пункті 13 постанови № 11 «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його недійсним та поділ спільного майна подружжя» при розгляді судом справ про визнання шлюбу недійсним слід мати на увазі, що за наявності одних підстав суд зобов'язаний, а за наявності інших суд може визнати шлюб недійсним. За рішенням суду шлюб обов'язково визнається недійсним, якщо він був зареєстрований без вільної згоди жінки або чоловіка, а також у разі його фіктивності (стаття 40 СК України). Статтею 42 СК України передбачено, що право на звернення до суду з позовом про визнання шлюбу недійсним мають дружина або чоловік, інші особи, права яких порушені у зв'язку з реєстрацією цього шлюбу, батьки, опікун, піклувальник дитини, опікун недієздатної особи, прокурор, орган опіки та піклування, якщо захисту потребують права та інтереси дитини, особи, яка визнана недієздатною, або особи, дієздатність, якої обмежена. Відповідно до статті 44 СК України у випадках, передбачених статтями 39–41 цього Кодексу, шлюб є недійсним від дня його державної реєстрації. При вирішенні справи про визнання шлюбу недійсним суд бере до уваги, наскільки цим шлюбом порушені права та інтереси особи, тривалість спільного проживання подружжя, характер їхніх взаємин, а також інші обставини, що мають істотне значення (частини другої статті 41 СК України). Стаття 129 Конституції України визначає основні засади судочинства, однією з яких є змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості (пункт 3 частини першої).	

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за різними ознаками (частина перша та друга статті 24 Конституції України).	
Ст. 60 СКУ	1. Статтею 60 СК України визначено, що майно, набуте подружжям за час шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві спільної сумісної власності незалежно від того, що один них не мав з поважної причини (навчання, ведення домашнього господарства, догляд за дітьми, хвороба тощо) самостійного заробітку (доходу). Той із подружжя, який порушує питання про спростування зазначеної презумпції, зобов'язаний довести обставини, що її спростовують. Відповідно до пункту 3 частини першої статті 57 СК України особистою приватною власністю дружини, чоловіка є майно, набуте нею, ним за час шлюбу, але за кошти, які належали їй (йому) особисто. Отже, належність майна до спільної сумісної власності подружжя визначається не тільки фактом придбання його під час шлюбу, але й спільною участю подружжя коштами або працею в набутті майна. Застосовуючи норму статті 60 СК України та визнаючи право спільної сумісної власності подружжя на майно, суд повинен установити не тільки факт набуття майна під час шлюбу, але й той факт, що джерелом його набуття були спільні сумісні кошти або спільна праця подружжя. Тобто статус спільної сумісної власності визначається такими критеріями: 1) час набуття майна; 2) кошти, за які таке майно було набуто (джерело набуття). Норма статті 60 СК України вважається застосованою правильно, якщо набуття майна відповідає цим чинникам. У зв'язку з викладеним у разі придбання майна хоча й у період шлюбу, але за особисті кошти одного з подружжя, це майно не може вважатися об'єктом спільної сумісної власності подружжя, а є особистою приватною власністю того з подружжя, за особисті кошти якого воно придбане. Тому, сам по собі факт придбання спірного майна в період шлюбу	№ 61-2645св19 від 05.02.2020 Касаційний цивільний суд

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	не є безумовною підставою для віднесення такого майна до об'єктів права спільної сумісної власності подружжя. Саме про таке застосування норм статей 57, 60 СК України зазначено у постановках Верховного Суду України від 01 липня 2015 року у справі №6-612цс15, від 16 грудня 2015 року у справі №6-2641цс15. Відповідно до частини першої статті 70 СК України у разі поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, частки майна дружини та чоловіка є рівними, якщо інше не визначено домовленістю між ними або шлюбним договором. Висновки за результатами розгляду касаційної скарги Установивши, що ОСОБА_1 та ОСОБА_2 після розірвання шлюбу і до березня 2015 року продовжували проживати однією сім'єю, вести спільне господарство, суд першої інстанції, з яким погодився й суд апеляційної інстанції, дійшов правильного висновку про відмову у задоволенні позову ОСОБА_1, оскільки грошові кошти, зняті ОСОБА_2 з рахунків, відкритих на її ім'я, хоча і є спільною сумісною власністю подружжя, проте поділу не підлягають, так як позивач не надав доказів, що вказані грошові кошти витрачені відповідно до обов'язку на власні потреби, а навпаки, встановлено, що сторони продовжували вести спільне господарство і після розірвання шлюбу, витрачали спільно гроші як на ведення спільного господарства, так і на утримання дітей. Суди під час розгляду цієї справи, визначивши момент припинення спільного ведення господарства у березні 2015 року, виходячи з положень Глави 8 СК України щодо спільного майна подружжя, встановивши момент зняття коштів із рахунків, відкритих на ім'я ОСОБА_2, дійшли правильного висновку, що грошові кошти на вказаних рахунках зняті в період спільного ведення господарства, а доказів протилежного, як то використання їх особисто відповідачем у власних інтересах, позивачем не надано, а тому такі грошові кошти не підлягають поділу.	

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	При цьому суди також встановили, що грошові кошти на рахунках у ПАТ КБ «Приват-Банк» № НОМЕР_1 у розмірі 39 900,00 дол. США та № НОМЕР_4, на якому знаходилися 7 437,52 Євро, зняті 17 та 07 жовтня 2013 року відповідно, тобто у період перебування сторін у шлюбі. Твердження заявника про те, що суди вийшли за межі судового розгляду, додаткового встановивши факт проживання сторін однією сім'єю без укладання шлюбу, хоча про це він суд не просив у своєму позові, є безпідставними та необґрунтованими, оскільки суди, вирішуючи спір між сторонами, у порядку статті 81 ЦПК України надавали оцінку запереченням ОСОБА_2 щодо заявленого ОСОБА_1 позову. Інші доводи касаційної скарги є ідентичними доводам, що були викладені заявником у його апеляційній скарзі, та є такими, що не спростовують встановлені у справі фактичні обставини та зводяться до переоцінки доказів і незгоди заявника з висновками судів щодо їх оцінки, що знаходиться поза межами повноважень суду касаційної інстанції.	
	2. Статтею 15 ЦК України визначено, що кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання. Отже, стаття 15 ЦК України визначає об'єкт захисту порушене, невизнане або оспорюване право чи цивільний інтерес. Порушення права пов'язане з позбавленням його володільця можливості здійснити (реалізувати) своє право повністю або частково. При оспорюванні або невизнанні права виникає невизначеність у праві, викликана поведінкою іншої особи. За правилами статей 12, 81 ЦПК України кожна сторона повинна довести обставини, які мають значення для справи і на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень, крім випадків, встановлених цим Кодексом. Згідно зі статтею 60 СК України майно, набуте подружжям за час шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві спільної сумісної власності незалежно від того, що один з них не мав з поважної причини (навчання, ведення домашнього господарства, догляд за дітьми, хвороба тощо) самостійного заробітку (доходу).	№ 61-15114св19 від 17.03.2020 Касаційний цивільний суд

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	Конструкція норми статті 60 СК України свідчить про презумпцію спільності права власності подружжя на майно, яке набуте ними в період шлюбу. Разом із тим, зазначена презумпція може бути спростована й один із подружжя може оспарювати поширення правового режиму спільного сумісного майна на певний об'єкт, в тому числі в судовому порядку. Тягар доказування обставин, необхідних для спростування презумпції, покладається на того з подружжя, який її спростовує. Такий правовий висновок викладений у постанові Верховного Суду України від 24 травня 2017 року у справі № 6-843цс17. У частині першій статті 61 СК України передбачено, що об'єктом права спільної сумісної власності подружжя може бути будь-яке майно, за винятком виключеного з цивільного обороту. Згідно з статтею 63 СК України дружина та чоловік мають рівні права на володіння, користування і розпоряджання майном, що належить їм на праві спільної сумісної власності, якщо інше не встановлено домовленістю між ними. Поділ спільного майна подружжя здійснюється за правилами, встановленими статтями 69–72 СК України та статтею 372 ЦК України. Відповідно до статей 69, 70 СК України дружина і чоловік мають право на поділ майна, що належить їм на праві спільної сумісної власності. У разі поділу такого майна частки майна дружини та чоловіка є рівними. При вирішенні спору про поділ майна суд може відступити від засади рівності часток подружжя за обставин, що мають істотне значення, зокрема якщо один із них не дбав про матеріальне забезпечення сім'ї, ухилявся від участі в утриманні дитини (дітей), приховав, знищив чи пошкодив спільне майно, витрачав його на шкоду інтересам сім'ї. Вирішуючи спори між подружжям про майно, необхідно встановлювати обсяг спільно нажитого майна, наявного на час припинення спільного ведення господарства, з'ясовувати джерело і час його придбання. Спільною сумісною власністю подружжя, що підлягає поділу (статті 60, 69 СК України, частина третя статті 368 ЦК України), відповідно	

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	до частини другої і третьої статті 325 ЦК України можуть бути будь-які види майна, за винятком тих, які згідно із законом не можуть їм належати (виключені з цивільного обороту), незалежно від того, на ім'я кого з подружжя вони були придбані чи внесені грошовими коштами, якщо інше не встановлено шлюбним договором чи законом. До складу майна, що підлягає поділу, включається загальне майно подружжя, наявне у нього на час розгляду справи, а також те, що знаходиться у третіх осіб. При поділі майна враховуються також борги подружжя та правовідносини за зобов'язаннями, що виникли в інтересах сім'ї (частина четверта статті 65 СК України). Враховуючи викладене Верховний Суд дійшов до висновку, що вказана спірна квартира є спільним майном подружжя, обставин, що свідчили б про відступлення від засади рівності часток подружжя судом не встановлено.	
	3. Статтею 60 СК України встановлено, що майно, набуте подружжям за час шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві спільної сумісної власності незалежно від того, що один з них не мав з поважних причин самостійного заробітку. Відповідно до пункту 3 частини першої статті 57 СК України особистою приватною власністю дружини, чоловіка є майно, придбане нею чи ним за час шлюбу, але за кошти, які належали йому особисто. Частиною першою статті 70 СК України передбачено, що у разі поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, частки майна дружини та чоловіка є рівними, якщо інше не визначено домовленістю між ними або шлюбним договором. У постанові Великої Палати Верховного Суду від 21 листопада 2018 року у справі № 372/504/17 (провадження № 14-325цс18) зроблено висновок, що «у статті 60 СК України закріплено, що майно, набуте подружжям за час шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві спільної сумісної власності незалежно від того, що один з них не мав з поважної причини (навчання, ведення домашнього господарства, догляд за дітьми, хвороба тощо) самостійного заробітку (доходу). Вважається, що кожна річ, набута за час шлюбу,	№ 61-1778св18 від 24.06.2020 Касаційний цивільний суд

Стаття закону	Правова позиція	Номер правової позиції
	крім речей індивідуального користування, є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя. Таке ж положення містить і стаття 368 ЦК України. Частиною першою статті 70 СК України встановлено, що у разі поділу майна, що є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя, частки майна дружини та чоловіка є рівними, якщо інше не встановлено домовленістю між ними або шлюбним договором. Зазначені норми закону свідчать про презумпцію спільності права власності подружжя на майно, яке набуто ними в період шлюбу. Ця презумпція може бути спростована й один із подружжя може оспорювати поширення правового режиму спільного сумісного майна на певний об'єкт, в тому числі в судовому порядку. Тягар доказування обставин, необхідних для спростування презумпції, покладається на того з подружжя, який її спростовує». Особистими коштами чоловіка/дружини є і кошти, які він/вона отримали в дар від своїх батьків. Тобто ті, кошти, які отримує чоловік/дружина є їхньою особистою власністю лише в тому випадку, якщо їх отримання не було спрямовано на витрату в інтересах сім'ї. Відтак, кошти не мали заздалегідь визначеного призначення. Визнаючи 57,27% спірного будинку особистою власністю ОСОБА_2, з підстав того, що він був придбаний за кошти останньої, які їй надала її дочка, апеляційний суд не врахував, що ОСОБА_2 презумпцію спільності майна подружжя не спростовано, оскільки не доведено, що отримані нею від дочки кошти використано не в інтересах сім'ї. Крім того, апеляційний суд, при прийнятті рішення, посилаючись на правові висновки Верховного Суду України, викладені у постановях від 01 липня 2015 року у справі №6-612цс15, від 25 листопада 2015 року №6-2333цс15, щодо доведення за чий кошти майно подружжя набувалося, не врахував, що Верховний Суд України у постанові від 24 травня 2017 року №6-843цс17 по суті відійшов від раніше сформованої практики і значив про необхідність врахування презумпції спільності майна подружжя (стаття 60 СК України) та обов'язку її спростувати того з подружжя, хто цю презумпцію оспорує. ОСОБА_2 у справі, яка переглядається, вказану презумпцію не спростовувала.	